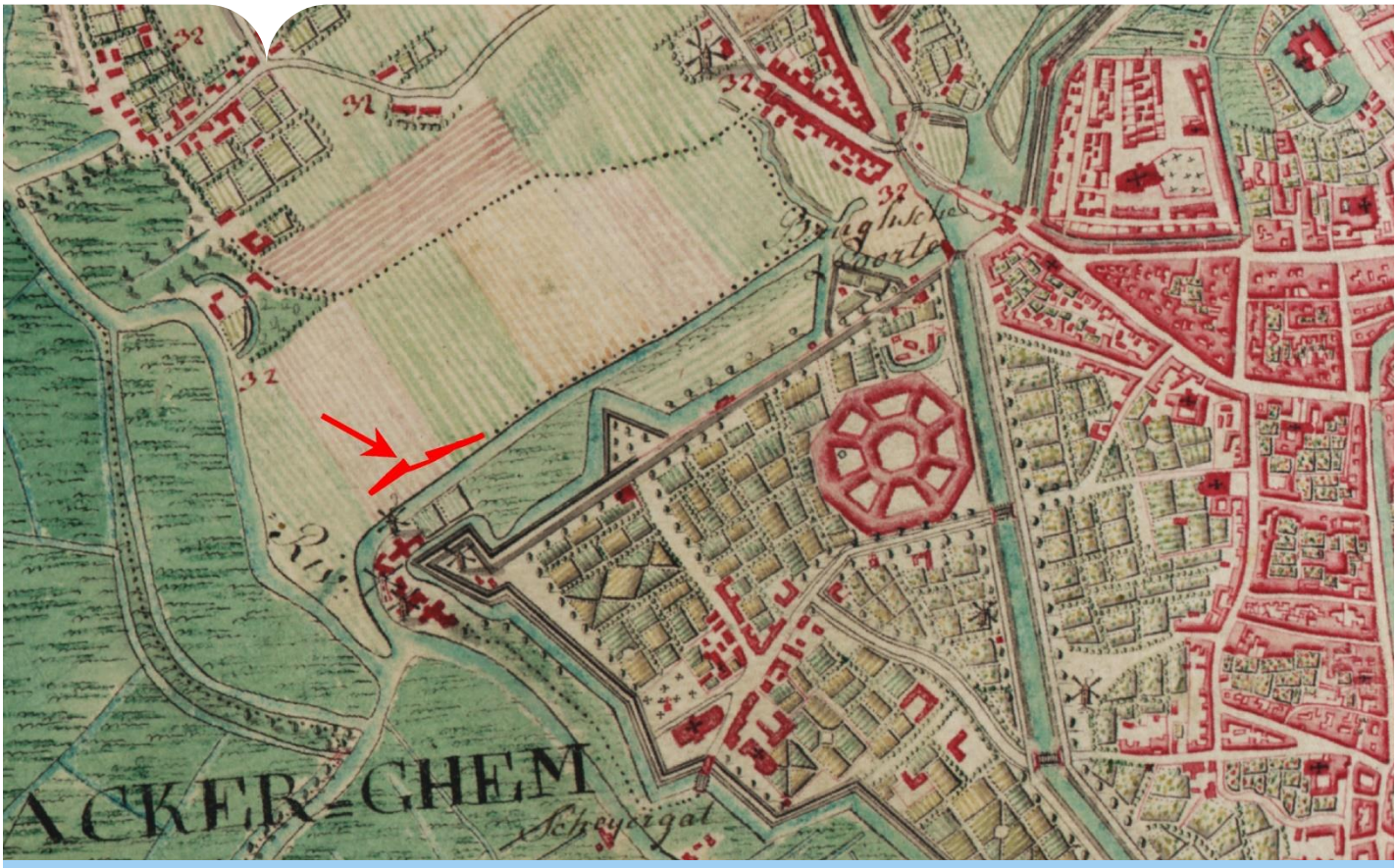

STADSARCHEOLOGIE GENT
Gent, Onderdoorgang Ekkergembrug

Archeologienota met beperkte samenstelling

Projectcode 2019G80

8 juli 2019

DEEL 2 – VERSLAG VAN RESULTATEN BUREAUONDERZOEK

Colofon

Stad Gent
Departement Stedelijke Ontwikkeling - De Zwarte Doos - Stadsarcheologie Gent

Publicatiedatum
8 juli 2019

Contact
Marie-Anne Bru
Marieanne.bru@stad.gent
Tel. 09/2665772
https://stad.gent/cultuur-sport-vrije-tijd/cultuur/erfgoed/stadsarcheologie/recent-archeologisch-onderzoek-gent

Postadres
Stad Gent – Stadsarcheologie Gent
Stadhuis, Botermarkt 1, 9000 Gent
Bezoekadres
Dulle-Grietlaan 12, 9050 Gentbrugge
Tel. 09 266 57 60

Inhoud

1. Colofon 4

2. Samenvatting 5

3. Beschrijvend deel 6

3.1. Administratieve gegevens / technische fiche 6

3.2. Juridische context 6

3.3. Onderzoekskader 7

3.4. Ruimtelijke situering 7

3.5. Geplande ingrepen en hun impact op het bodemarchief 10

3.6. Archeologisch potentieel 11

3.6.1. Methode en onderzoeksvragen 11

3.6.2. Fysisch geografische situatie 11

3.6.3. Bekende archeologische vindplaatsen 11

3.6.4. Archeologische indicatoren 12

3.6.5. Verstoringshistoriek 12

3.7. Verantwoording nota met beperkte samenstelling met doorslaggevend aspect 13

3.8. Datering en interpretatie van onderzochte gebied 14

3.9. Gemotiveerde verwachting 17

3.10. Gemotiveerd advies voor maatregelen 17

4. Relevante bibliografie 18

Thesaurus 19

1. Colofon

Titel: Gent, Onderdoorgang Ekkergembrug

Auteurs: Marie-Anne Bru

Projectnummer: 2019G80

Opdrachtgever: Stad Gent

Projectleiding: Stadsarcheologie Gent

Erkend archeoloog: Marie-Anne Bru, OE/ERK/Archeoloog/2015/00012

Datum: 8 juli 2019

Wettelijk depotnummer: D/2019/0341/13

Stad Gent – De Zwarte Doos – Stadsarcheologie

Dulle-Grietlaan 12

9050 Gentbrugge

09/2665760

stadsarcheologie@stad.gent

2. Samenvatting

Voor de opmaak van een aanvraag tot omgevingsvergunning voor een onderdoorgang van de Ekkergembrug voor fietsers en voetgangers, dient een archeologienota opgemaakt te worden. Deze aanvraag behelst de heraanleg van een onderdoorgang voor fietsers en voetgangers onder de Ekkergembrug en een aanpassing van de trapconstructies. **Deze archeologienota is gebaseerd op de eerder bekrachtigde archeologienota (2017K326; bekrachtigd op 8/12/2017). De werken aan de brug zijn onveranderd, doch de toen gehanteerde shapefile is aangepast aan de aflijning van de te slopen bestaande onderdoorgang en de inrichting van de werfzone. Ondertussen is het grootste deel van de werken te situeren in een zone GGA (Geen Archeologisch Erfgoed verwacht).**

De ingrepen in de bodem omvatten de sloop van de bestaande onderdoorgang, de aanpassing van het huidige reliëf en de aanleg van een nieuwe onderdoorgang en aanpassing van de bestaande trapconstructies. Gezien de aard van de geplande bodemingrepen, en het feit dat deze gebeuren in een zone waar reeds veel bodemactiviteit plaatsvond **én deels ingekleurd als GGA-zone**, is de kans op bewaarde archeologische aanwezige sporen quasi nihil.

Voor het project onderdoorgang Ekkergembrug werd dan ook **opnieuw** geopteerd om een archeologienota op te maken met een beperkte samenstelling. Deze beslissing werd genomen na een duidelijk afwegen van de mogelijke erfgoedwaarde. Alle gegevens werden ruimtelijk en inhoudelijk met elkaar geconfronteerd en ook in relatie tot de geplande werken afgewogen. Het resultaat hiervan is de keuze voor een archeologienota met beperkte samenstelling.

De drie vooropgestelde criteria werden duidelijk afgewogen:

1. er is met hoge waarschijnlijkheid geen archeologisch erfgoed (meer) aanwezig
2. de werken waarvoor een vergunning moet worden aangevraagd, hebben met hoge waarschijnlijkheid geen impact op het eventueel aanwezige archeologisch erfgoed
3. een archeologisch onderzoek op de betrokken terreinen in kwestie zal met hoge waarschijnlijkheid niet leiden tot kenniswinst.

Na afweging van alle gekende gegevens zoals onderzocht onder het punt 2.3.6 Archeologisch potentieel, kunnen we argumenteren dat de volgende vooropgestelde criteria aangehaald kunnen worden.

> Geen kenniswinst:

Het is duidelijk dat de voorziene ingreep van voornamelijk het slopen van de bestaande hellingen, het aanleggen van nieuwe toegangshellingen en de aanpassing van de trapconstructies, aansluitend op de bestaande verstoringsgraad van de aanwezige taluds en onderdoorgang, er zonder twijfel toe leidt dat een archeologisch onderzoek voorafgaand aan de vooropgestelde ingrepen GEEN kenniswinst zou opleveren.

3. Beschrijvend deel

3.1. Administratieve gegevens / technische fiche

Projectcode	**2019G80**
Locatie	Oost-Vlaanderen, Gent, Ekkergembrug, Leiekaai, Herdenkingslaan
Kadaster/Afdeling/Sectie/ Percelen	Afdeling 16, Sectie K, 685/07 en openbaar domein
Kadasterplan	Zie plan 1
Topografische kaart	Zie plan 3
Bounding Box	(102920,193968); (103075,193968); (102920,193886); (103075,193886)
Onderdeel Archeologische zone	ja
Onderdeel GGA	ja
Grootte percelen:	1237 m²
Grootte projectgebied	1237 m²
Reden van de ingreep:	Heraanleg van onderdoorgang Ekkergembrug
Betrokken actoren en specialisten	Peter Steurbaut (historisch kaartmateriaal)

3.2. Juridische context

Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag, van een publiekrechterlijke aanvrager, voor werken BINNEN de Gentse vastgestelde archeologische zone. Volgens het gewestplan 'Gentse en Kanaalzone' ligt het project in een zone voor wonen. Het betreft hier dus een zone waarbij de totale oppervlakte van de percelen 300 m² of meer beslaat en de ingreep minimaal 100 m².

De oppervlakte van het totale plangebied onderdoorgang Ekkergembrug bedraagt 1237 m².

Vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

3.3. Onderzoekskader

Aanleiding van dit bureau-onderzoek vormt de onderdoorgang van de Ekkergembrug voor fietsers en voetgangers. Met dit bureau-onderzoek wordt de eerste stap gezet van archeologisch vooronderzoek met het oog op het bekomen van een bekrachtigde archeologienota en aldus de behartiging van de archeologische belangen binnen de planrealisatie conform het actueel Vlaams erfgoedbeleid. Finaal formuleert het archeologische vooronderzoek een beargumenteerde inschatting van het potentieel voor kennisvermeerdering van eventueel aanwezige archeologische resten binnen de grenzen van het projectgebied en hoe hiermee om te gaan in het kader van de planuitvoering.

Het projectgebied wordt gekenmerkt door zijn ligging in het westen van Gent. Het project onderdoorgang Ekkergembrug verbindt de Leiekaai met de Herdenkingslaan, onder de Rooigemlaan en Einde Were door. **Deze nota dient opgemaakt omdat, ondanks de beperkte ingrepen in de bodem en de lokalisatie in GGA-gebied, de som van de percelen én die van de ingreep in de bodem de 300/100-grens overschrijdt.**

3.4. Ruimtelijke situering

De projectzone onderdoorgang Ekkergembrug (kad. Afdeling 16, Sectie K, 685/07 en openbaar domein) situeert zich ten westen van het historische centrum van Gent. De onderdoorgang verbindt de Leiekaai met de Herdenkingslaan, onder de Rooigemlaan en Einde Were door. De totale som van het projectgebied waarop de geplande werken van toepassing zijn, bedraagt 1237 m². Volgens het gewestplan ‘Gentse en Kanaalzone’ ligt het project in een zone voor wonen.

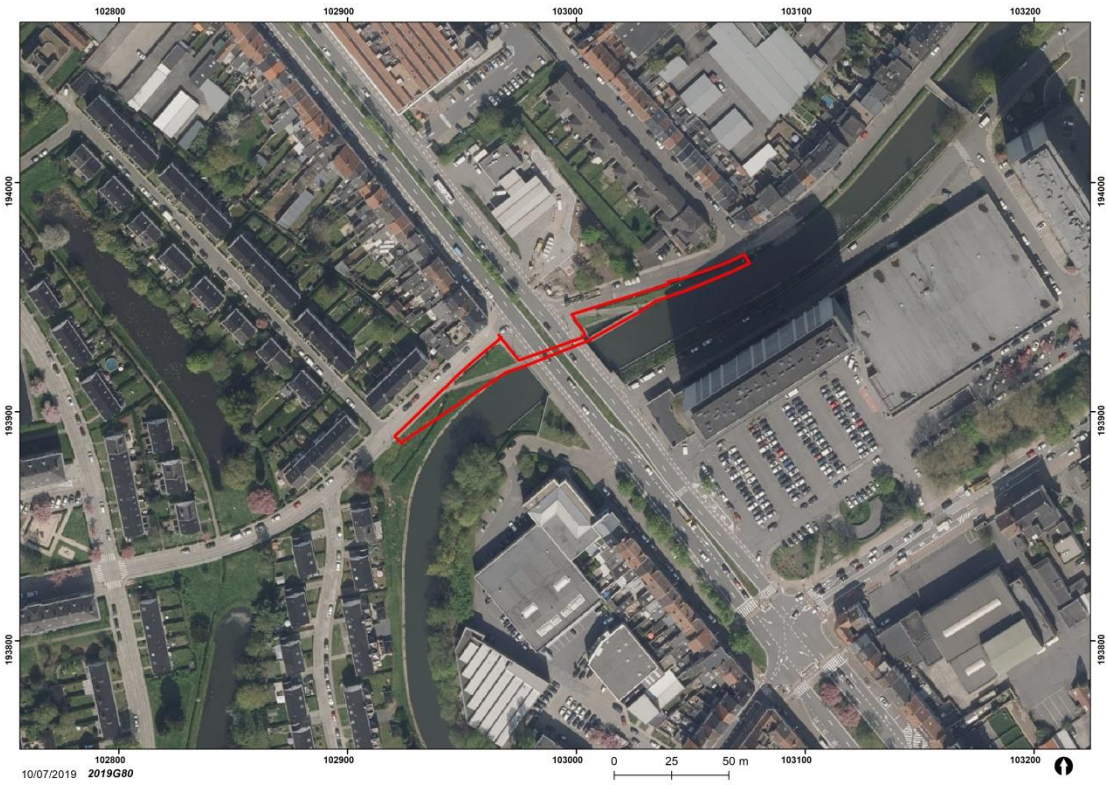

Figuur 1: Situering projectzone op de orthofoto van 2018 (Eurosense Belfotop & Stad Gent, De Zwarte Doos, Stadsarcheologie)

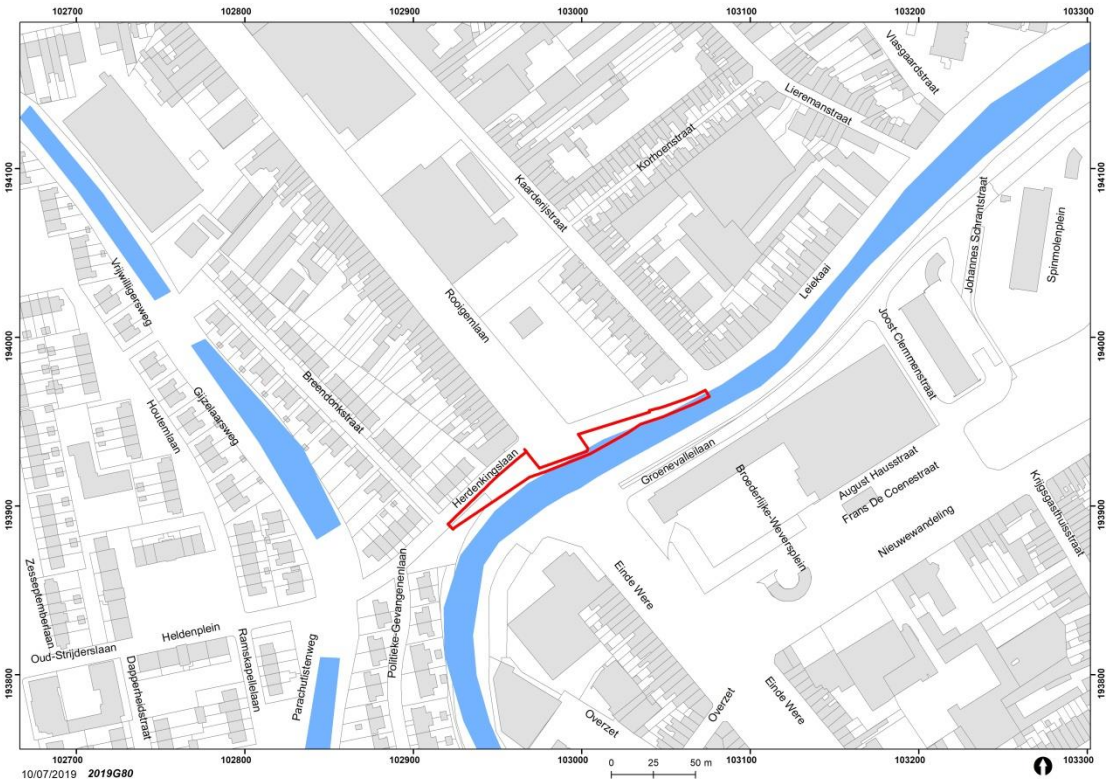

Figuur 2: Situering projectgebied op het hedendaags kadaster (Stad Gent, De Zwarte Doos, Stadsarcheologie)

Figuur 3: Situering projectgebied op de GRB basiskaart (AGIV GRB Basiskaart & Stad Gent, De Zwarte Doos, Stadsarcheologie)

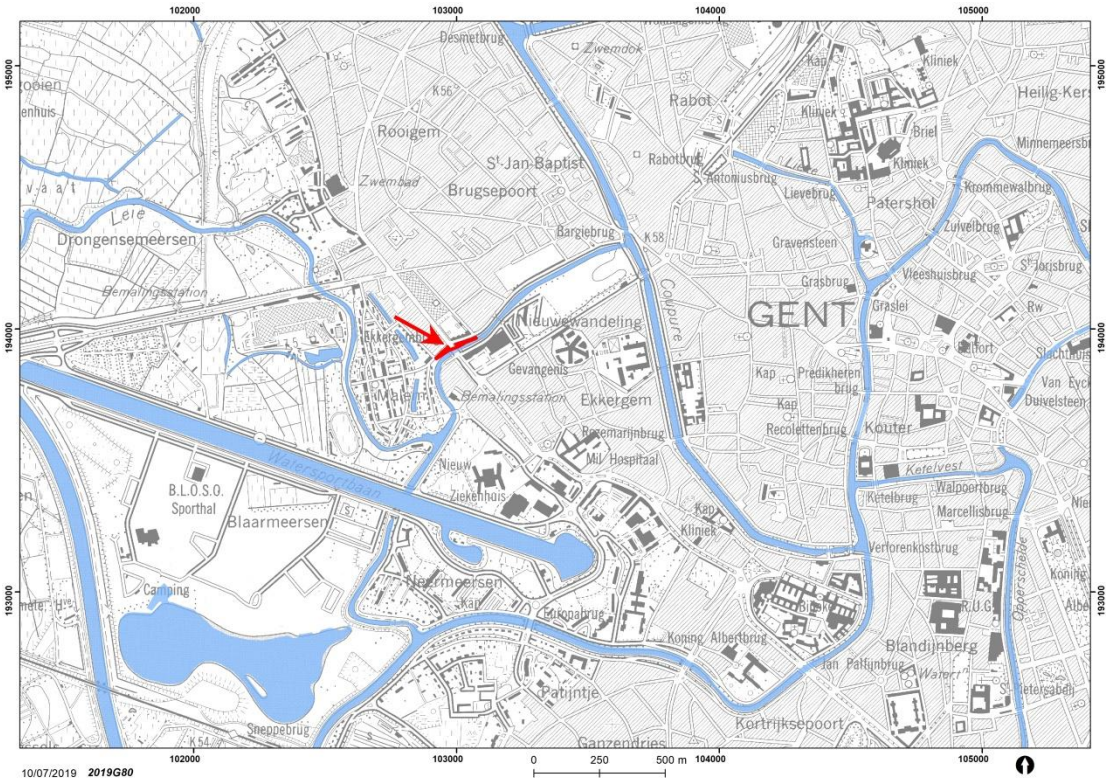

Figuur 4: Situering projectgebied op de Topografische kaart 1981 (NGI en AGIV)

3.5. Geplande ingrepen en hun impact op het bodemarchief

De aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning omvat de heraanleg van een onderdoorgang voor fietsers en voetgangers onder de Ekkergembrug en de aanpassing van de trapconstructies. In totaliteit beslaat het projectgebied 1237 m², waaronder de brug en de aanpassingen aan de directe omgeving.

Het geplande grondverzet bestaat uit:

- De bestaande onderdoorgang van de Ekkergembrug (steile hellingsgraad, haarspeldbocht aan Leiekaai, beperkte hoogte, beperkte breedte) wordt opgebroken en vervangen door een nieuwe, gefundeerd op stalen kokerpalen (diepfunderingspalen). Deze nieuwe onderdoorgang wordt gebouwd gedeeltelijk in en gedeeltelijk boven het talud van de westelijke Leiearm.
- Kant Leiekaai wordt de bestaande helling opgebroken en vervangen door een toegangshelling van 3 m breed (door uitbreiding richting taludzijde) en een hellingspercentage van 5 %.
- Verlaging van de rijweg onder brug tot een hoogte van 2,50 m, de breedte van 2,40 m wordt behouden (richtlijn WenZ van geen bijkomende inname boven water).
- Trapconstructies aan weerszijden met aansluiting naar R40 (Rooigemlaan, Einde Were) worden opgebroken, verbreed en aangesloten op onderdoorgang.
- Kant Herdenkingslaan wordt een toegangshelling voorzien van 3 m breed en een hellingspercentage van 5 % met aansluiting ter hoogte van de Breendonkstraat.

Plan 4: Ontwerpplannen en werfinrichtingsplan (Stad Gent, Departement Stedelijke Ontwikkeling)

BESTAANDE TOESTAND
Schaal: 1/200

LEGENDE LIJNEN

- Rand circulatiezone
- Rand van de rijbaan
- Verhoogde BS/kantstrook vd wegbaan
- Overgang verharding (hard-hard)
- Rand verharding(hard-zacht)
- Binnenkant straatgoot
- Overbrugging
- Afsluiting
- Haag
- Schoorsteen
- Sokkel
- Kopmuur/keermuur
- Bovenkant onverhard talud
- Onderkant onverhard talud
- Wegmarkering
- Gebouw
- Trap
- Nutskast
- Inspectieput

LEGENDE PUNTEN

- Keldergat met zijde <2m
- Paal algemeen
- Paal verlichting
- Verkeersteken
- Signalisatie wegwijzer
- Signalisatie plaatsnaam
- Straatkap gas
- Straatkap water
- Nutskast
- Waterslikker rijweg
- Brandkraan ondergronds
- Beton
- Klinkers
- Betontegels
- Gras
- Deksel inspectieput rond
- Asfalt
- Huisaansluitput divers
- Boom hoge stam >15m
- Gebouw dorpelpeil garage
- Waterpeil
- Dorpel gebouw
- Hoogtepunt as van de weg
- Hoogtepeil

ONTWORPEN TOESTAND
Schaal: 1/200

SITUATIESCHETS

CODE	DATUM	GETEK.	VERSIE
0	19/16/2016	KMA	Eerste uitgave
A	19/10/2017	JRO	Volgens opmerkingen

Stad Gent - Dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen
Stadhuis - Botermarkt 1
B-9000 Gent

de ontwerper:
business unit manager Jan Verseck
B.CEC nv - Arch & Teco Engineering

de opdrachtgever:
burgemeester Daniël Termont
Stad Gent

stadssecretaris Paul Teerlinck
Stad Gent

directeur-manager Dirk De Baets
Dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen

project

Kunstwerken Gent : Ekkergembrug - onderdoorgang

Herdenkingslaan - Leiekaai
Provincie Oost-Vlaanderen, Stad Gent

gent: vernieuwt

Studies Stabiliteit :
Arch & Teco Engineering - B.CEC nv
projectleider _ Roel Synnave
Coupure Links 55, B-9000 Gent
tel _ 00 32 9 296 00 64 fax _ 00 32 9 296 00 69
BTW BE 0444.463.304 - RPR Gent

Studies Architectuur :
Arch & Teco Architecture and Planning bv ovv cvba
projectleider _
Coupure Links 55, B-9000 Gent
tel _ 00 32 9 296 00 62 fax _ 00 32 9 296 00 69
BTW BE 0811.822.197 - RPR Gent

Studies Uitrustingstechnieken :
Arch & Teco Engineering - T.E.E.nv
projectleider _
Coupure Links 55, B-9000 Gent
tel _ 00 32 9 296 00 67 fax _ 00 32 9 296 00 69
BTW BE 0434.808.141 - RPR Gent

Studies Weg- en Infrastructuurwerken :
Arch & Teco Engineering - Asset nv
projectleider _
Wiedauwkaai 51, B-9000 Gent
tel _ 00 32 9 253 56 84 fax _ 00 32 9 253 90 52
BTW BE 0427.396.648 - RPR Gent

Aannemer :

Veiligheidscoördinatie_ontwerp en uitvoering :

Ondubbelzinnigheden, onvolledigheden, onverenigbaarheden, tegenstrijdigheden op en tussen de documenten opgesteld door de studiebureaus, de andere voorschriften, de bestekbepalingen en de plaatsgesteldheid dienen onverwijld te worden gemeld aan de studiebureaus en de opdrachtgever. Alle documenten, maten, passen en hoeveelheden dienen gecontroleerd vooraf en tijdens de werken.

ontwerpfase
VOORONTWERP

datum	19/09/2016
schaal	1:200
oppervlakte	0.86 m²

plannummer

SBS	2	VO	00	BK	001	A

dossiernummer studiebureaus
3161

BESTAANDE TOESTAND
ONTWORPEN TOESTAND
GRONDPLAN

Arch&Teco Engineering

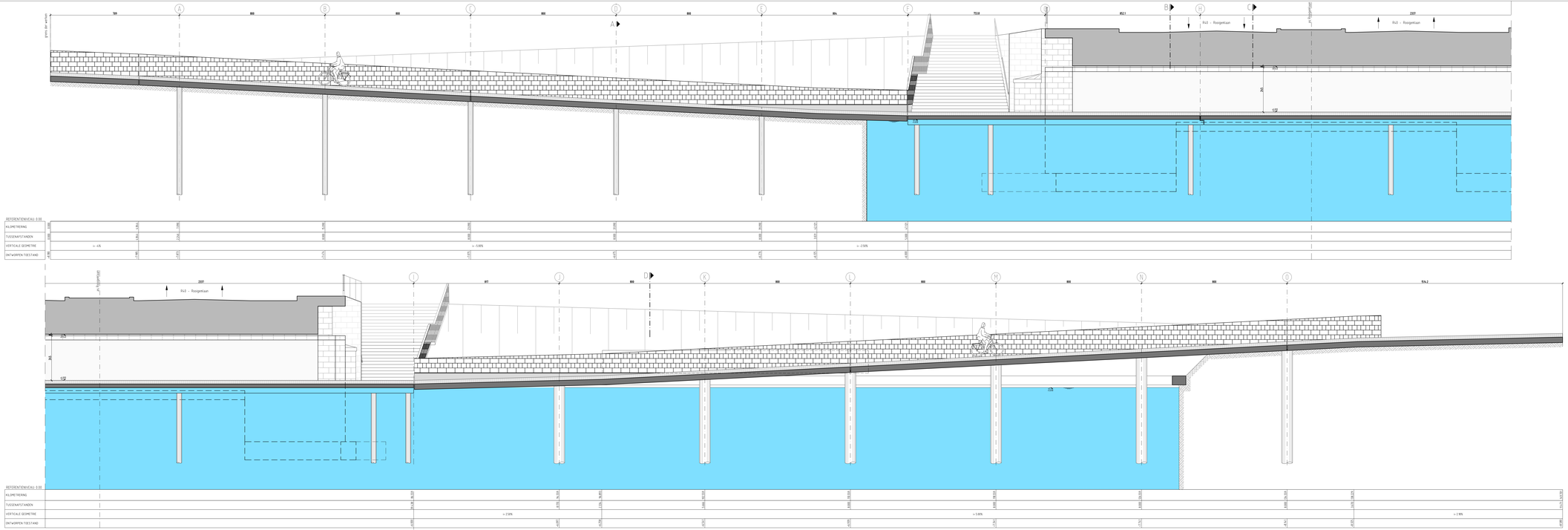

MATERIAALLIJST

- Portaal en trappen uitgevoerd in beton
- Ontwatering gebeurt extra
- Smartrail grijs betonf beton

CODE	DATUM	GETEK.	VERMIE
B	16/05/2016	KRA	Eerste uitgave
A	15/12/2017	JRD	Volgens opmerkingen

Stad Gent - Dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen
Stadhuis - Botermarkt 1
B-9000 Gent

de ontwerper:	de opdrachtgever:		
Sustrans and Hadger, sti. (lead)	hoofdopdrager Gerdit Temmerman	stadsontwikkelaar Paul Tavernier	directeur manager Dirk De Baere
B-CEC nv – Arch & Teco Engineering	Stad Gent	Stad Gent	Dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen

project

Kunstwerken Gent : Ekkergembrug - onderdoorgang

Herdenkingslaan - Leiekaai
Provincie Oost-Vlaanderen, Stad Gent

gent vernieuwt

Studies Stabiliteit
Arch & Teco Engineering - B.CEC nv
projectleider : Ivan Vandenberghe
Coupure Links 55, B-9000 Gent
tel. : 00 32 9 296 00 84 fax. : 00 32 9 296 00 69
BTW BE 0444.463.304 - RPR Gent

Studies Architectuur
Arch & Teco Architecture and Planning bv ovm cvba
projectleider :
Coupure Links 55, B-9000 Gent
tel. : 00 32 9 296 00 52 fax. : 00 32 9 296 00 69
BTW BE 0811.823.187 - RPR Gent

Studies Uitrustingstechnieken
Arch & Teco Engineering - T.E.E.nv
projectleider :
Coupure Links 55, B-9000 Gent
tel. : 00 32 9 296 00 84 fax. : 00 32 9 296 00 69
BTW BE 0436.808.141 - RPR Gent

Studies Weg- en Infrastructuurwerken :
Arch & Teco Engineering - Aseel nv
projectleider :
Wiedauwkai 51, B-9000 Gent
tel. : 00 32 9 243 90 90 fax. : 00 32 9 243 90 92
BTW BE 0427.396.846 - RPR Gent

Aannemer :

Veiligheidscoördinatie ontwerp en uitvoering :

Veiligheidsfiche : coordinatiegegevens van eventuelle/potentiele hulpverlenende dienst op de tekeningen en documenten opgesteld door de architectenteam, de actoren voorzorgsfiches, de veiligheidsfiche van de aannemer en de veiligheidsfiche van de gebruiker en de veiligheidsfiche van de bouwplaats. Alle documenten, bijlagen, plannen en hedendaagse diagram gecoordineerd onder de dienst de stadsplan.

ontwerpfase	datum	16/05/2016
VOORONTWERP	schaal	1:50
	oppervlakte	1:15 m²

plannummer | dossiernummer studiebureau

SBS 2 VO 00 BK 002 A 3161

LENGTEPROFIEL

ArchTeco Engineering

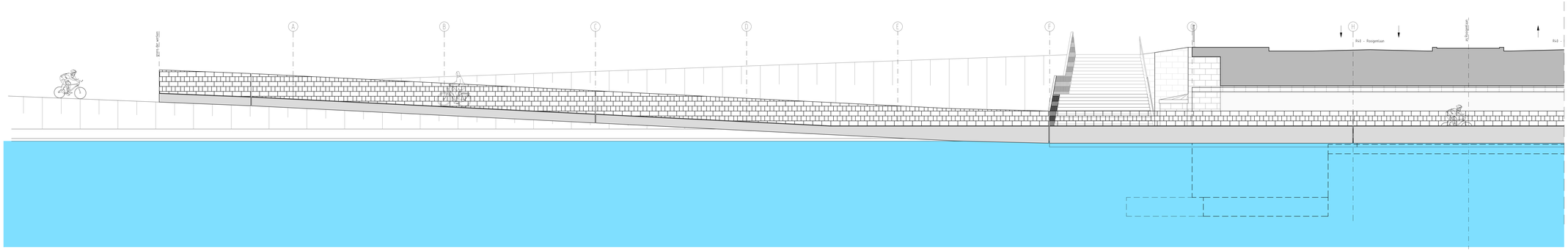

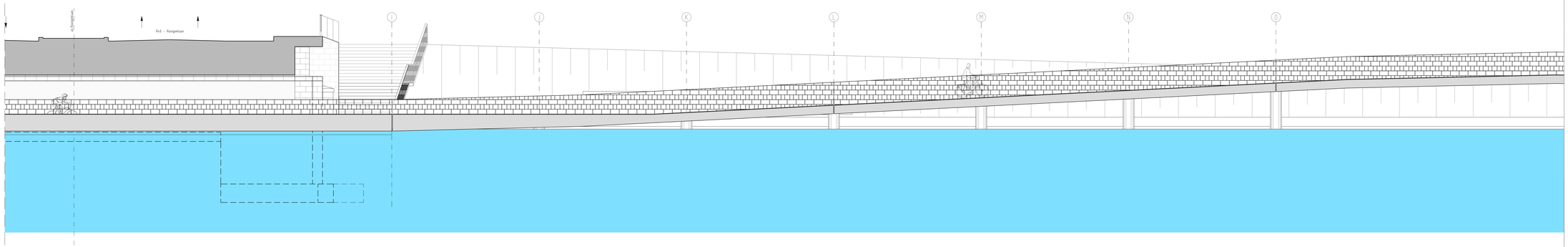

MATERIAALLIJST

- Verhoogd en trappen uitgevoerd in beton
- Bekleding roestvrij staal
- Structuur glad beton/ beton

CODE	DATUM	GETEK.	VERSIE
0	16/05/2016	KKA	Eerste uitgave
A	19/10/2017	JEQ	Volgens opmerkingen

Stad Gent - Dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen
Stadhuis - Botermarkt 1
B-9000 Gent

de ontwerper:
Studiebureau arch.Hanssen dar Vanesch B.v.b.a.; Arch.& Tech.Engineering

de opdrachtgever:
Burgemeester Daniël Termont
Stad Gent

afdelingshoofd Paul Themlis
Stad Gent

directies-manager Dirk De Keele
Dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen

project

Kunstwerken Gent : Ekkergembrug - onderdoorgang

Herdenkingslaan - Leiekaai
Provincie Oost-Vlaanderen, Stad Gent

Studies Stabiliteit :
Arch & Tech Engineering - B CEC nv
projectleiders : Ward Schrevens
Coupure Links 55, B-9000 Gent
tel. : 32 (0) 9 296 00 62 fax : 32 (0) 9 296 00 69
BTW BE 0477.622.197 - RPR Gent

Studies Uitrusting/installaties :
Arch & Tech Engineering - T.E.S.nv
projectleiders :
Ottergemsesteenweg 19, B-9000 Gent
tel. : 32 (0) 9 296 00 67 fax : 32 (0) 9 296 00 69
BTW BE 0434.806.141 - RPR Gent

Studies Architectuur :
Arch.hanssen dar Vanesch Architecture and Planning bv ovv cvba
projectleiders :
Coupure Links 55, B-9000 Gent
tel. : 32 (0) 9 296 00 62 fax : 32 (0) 9 296 00 69
BTW BE 0811.622.197 - RPR Gent

Studies Landschapsarchitectuur :
Arch & Tech Engineering - Aadel nv
projectleider :
Ottergemsesteenweg 21, B-9000 Gent
tel. : 32 (0) 9 253 36 84 fax : 32 (0) 9 253 30 52
BTW BE 0427.398.648 - RPR Gent

Aannemer :

Veiligheidscoördinatie_ontwerp en uitvoering :

Ongeoorloofdheden, onvolledigheden, oneenstemmigheden, tegenstrijdigheden op en tussen de documenten, opgesteld door de studiebureaus, de andere voorschriften, de hoedanigheden dienen geschrokken te worden aan de bevoegde afdeling van de stad alvorens de uitvoering van de betreffende onderdelen aan te vangen.

uitvoeringsfase	datum	19/09/2016
VOORONTWERP	schaal	1:50
	oppervlakte	1:15 m²
plannummer	dossiernummer studiebureaus	
SBS 2 VO 00 BK 003 A	3161	

AANZICHT

Arch&Teco engineering

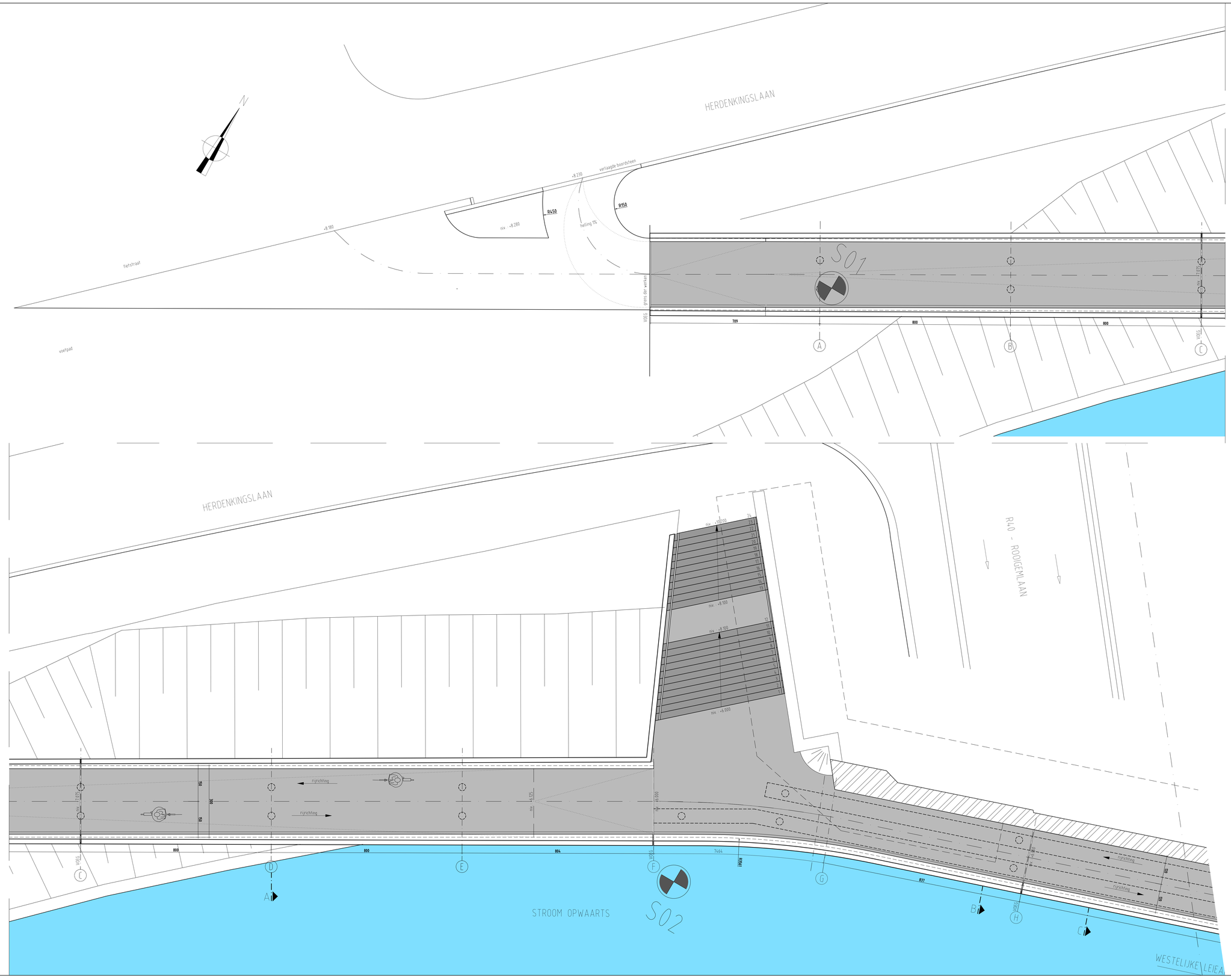

MATERIAALLIJST

- Fietspad en trappen: uitgewassen beton
- Borstwering: roestvast staal
- Structuur: glad bekist beton

CODE	DATUM	GETEK.	VERSIE
0	16/09/2016	KMA	Eerste uitgave
A	19/10/2017	JRO	Volgens opmerkingen

Stad Gent - Dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen
Stadhuis - Botermarkt 1
B-9000 Gent

de ontwerper:

business unit manager Jan Vlerseck
B.CEC nv - Arch & Teco Engineering

de opdrachtgever:

burgemeester Daniël Termont
Stad Gent

stadssecretaris Paul Teerlinck
Stad Gent

directeur-manager Dirk De Baets
Dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen

project

Kunstwerken Gent : Ekkergembrug - onderdoorgang

Herdenkingslaan - Leiekaai
Provincie Oost-Vlaanderen, Stad Gent

gent: vernieuwt

Studies Stabiliteit :
Arch & Teco Engineering - B.CEC nv
projectleider _ Roel Symnave
Coupure Links 55, B-9000 Gent
tel _ 00 32 9 296 00 64 fax _ 00 32 9 296 00 69
BTW BE 0444.463.304 - RPR Gent

Studies Architectuur :
Arch & Teco Architecture and Planning bv ovv cvba
projectleider
Coupure Links 55, B-9000 Gent
tel _ 00 32 9 296 00 62 fax _ 00 32 9 296 00 69
BTW BE 0811.822.197 - RPR Gent

Studies Uitrustingstechnieken :
Arch & Teco Engineering - T.E.E.nv
projectleider _
Coupure Links 55, B-9000 Gent
tel _ 00 32 9 296 00 67 fax _ 00 32 9 296 00 69
BTW BE 0434.808.141 - RPR Gent

Studies Weg- en Infrastructuurwerken :
Arch & Teco Engineering - Asset nv
projectleider :
Wiedauwkaai 51, B-9000 Gent
tel _ 00 32 9 253 56 84 fax _ 00 32 9 253 90 52
BTW BE 0427.396.648 - RPR Gent

Aannemer :

Veiligheidscoördinatie_ontwerp en uitvoering :

Onduidelijkheden, onvolledigheden, onvereenigbaarheden, tegenstrijdigheden op en tussen de documenten opgesteld door de studiebureaus, de andere voorschriften, de hoofdwerken de fabrikant en de leveranciers dienen schriftelijk aan de studiebureaus gepresenteerd en gemeld aan de studiebureaus en de opdrachtgever. Alle documenten, matten, passen en hoeveelheden dienen gecontroleerd vooraf en tijdens de werken.

ontwerpfase
VOORONTWERP

datum	19/09/2016
schaal	1:50
oppervlakte	1.04 m²

plannummer

SBS	2	VO	00	BK	004	A

dossiernummer studiebureaus
3161

BOVENAANZICHT - DEEL 1

Arch&Teco Engineering

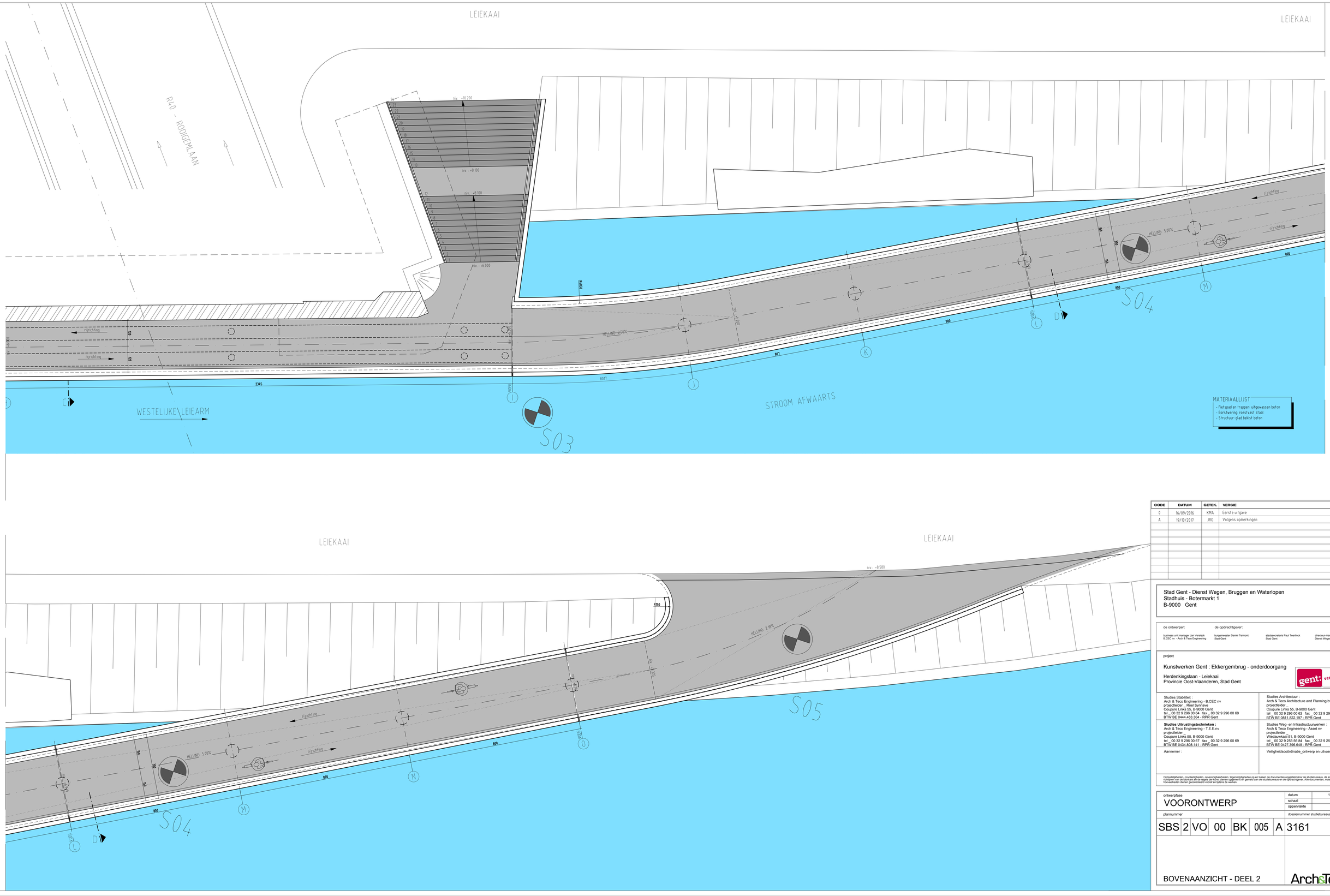

MATERIAALLIJST
- Fietspad en trappen: uitgewassen beton
- Borstwering: roestvast staal
- Structuur: glad bekist beton

CODE	DATUM	GETEK.	VERSIE
0	16/09/2016	KMA	Eerste uitgave
A	19/10/2017	JRO	Volgens opmerkingen

Stad Gent - Dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen
Stadhuis - Botermarkt 1
B-9000 Gent

de ontwerper:
business unit manager Jan Versieck
B.CEC nv - Arch & Teco Engineering

de opdrachtgever:
burgemeester Daniël Termont
Stad Gent

stadssecretaris Paul Teerlinck
Stad Gent

directeur-manager Dirk De Baets
Dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen

project

Kunstwerken Gent : Ekkergembrug - onderdoorgang

Herdenkingslaan - Leiekaai
Provincie Oost-Vlaanderen, Stad Gent

gent: vernieuwt

Studies Stabiliteit :
Arch & Teco Engineering - B.CEC nv
projectleider _ Roel Synnave
Coupure Links 55, B-9000 Gent
tel _ 00 32 9 296 00 64 fax _ 00 32 9 296 00 69
BTW BE 0444.463.304 - RPR Gent

Studies Architectuur :
Arch & Teco Architecture and Planning bv ovv cvba
projectleider _
Coupure Links 55, B-9000 Gent
tel _ 00 32 9 296 00 62 fax _ 00 32 9 296 00 69
BTW BE 0811.822.197 - RPR Gent

Studies Uitrustingstechnieken :
Arch & Teco Engineering - T.E.E.nv
projectleider _
Coupure Links 55, B-9000 Gent
tel _ 00 32 9 296 00 67 fax _ 00 32 9 296 00 69
BTW BE 0434.808.141 - RPR Gent

Studies Weg- en Infrastructuurwerken :
Arch & Teco Engineering - Asset nv
projectleider _
Wiedauwkaai 51, B-9000 Gent
tel _ 00 32 9 253 56 84 fax _ 00 32 9 253 90 52
BTW BE 0427.396.648 - RPR Gent

Aannemer :

Veiligheidscoördinatie_ontwerp en uitvoering :

Onduidelijkheden, onvolledigheden, onverenigbaarheden, tegenstrijdigheden op en tussen de documenten opgesteld door de studiebureaus, de andere voorschriften, de richtlijnen van de fabrikant en de regels der kunst dienen opgemerkt en gemeld aan de studiebureaus en de opdrachtgever. Alle documenten, maten, passen en hoeveelheden dienen gecontroleerd vooraf en tijdens de werken.

ontwerpfase	datum	19/09/2016
VOORONTWERP	schaal	1:50
	oppervlakte	1.04 m²

plannummer	dossiernummer studiebureaus
SBS 2 VO 00 BK 005 A	3161

BOVENAANZICHT - DEEL 2

Arch&Teco Engineering

DOORSNEDE A-A

Schaal: 1/50

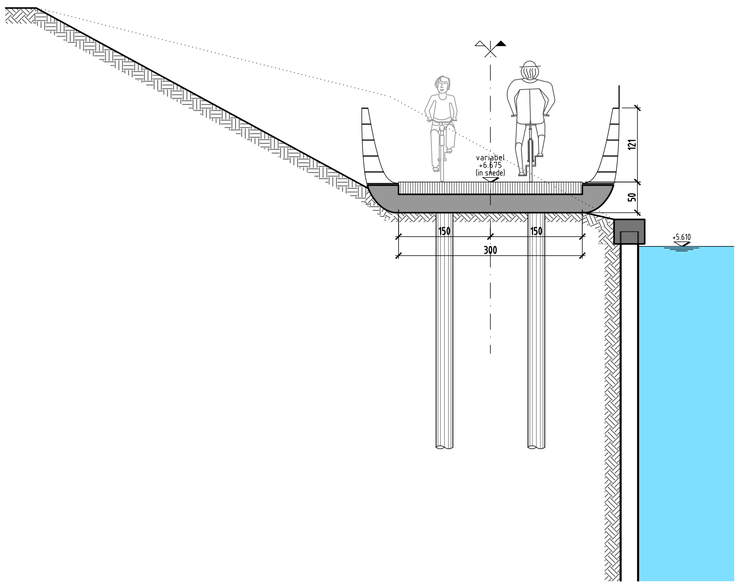

DOORSNEDE B-B

Schaal: 1/50

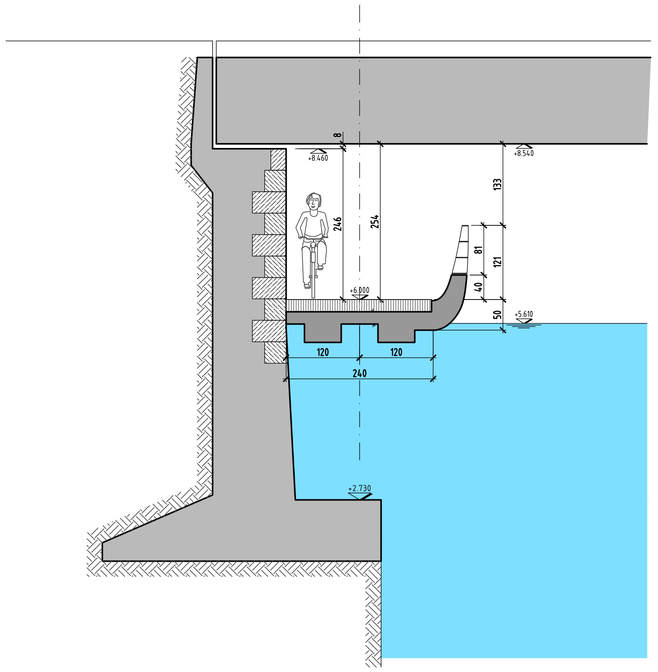

DOORSNEDE C-C

Schaal: 1/50

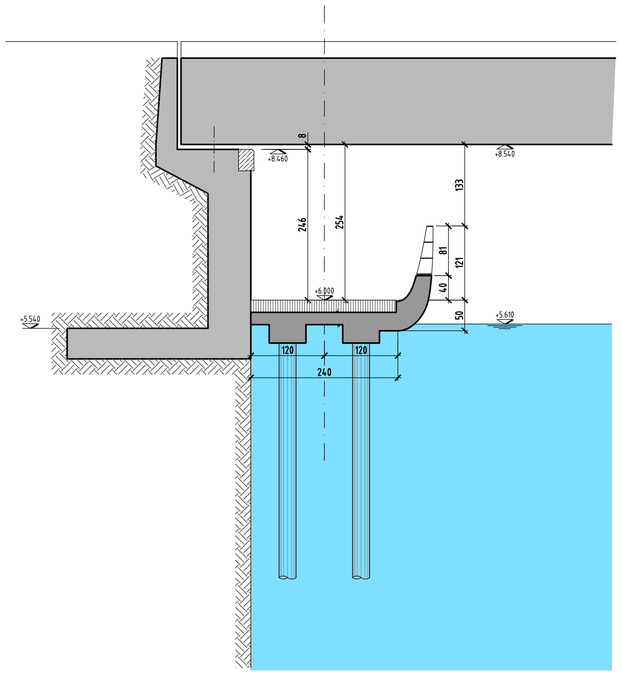

DOORSNEDE D-D

Schaal: 1/50

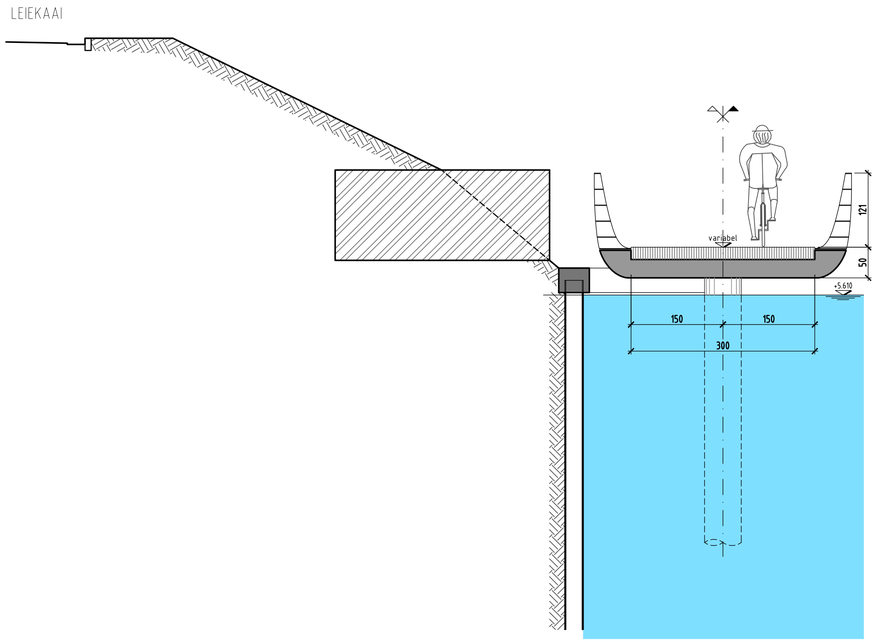

MATERIAALLIJST

- Fietspad en trappen: uitgewassen beton
- Borstwering: roestvast staal
- Structuur: glad bekist beton

CODE	DATUM	GETEK.	VERSIE
0	19/09/2016	KMA	Eerste uitgave
A	18/11/2016	KMA	Aanpassing borstwering
B	19/10/2017	JRO	Afwerkingspakket 20cm

Stad Gent - Dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen
Stadhuis - Botermarkt 1
B-9000 Gent

de ontwerper:

business unit manager Jan Versieck
B.CEC nv - Arch & Teco Engineering

de opdrachtgever:

burgemeester Daniël Termont
Stad Gent

stadssecretaris Paul Teerlinck
Stad Gent

directeur-manager Dirk De Baets
Dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen

project

Kunstwerken Gent : Ekkergembrug - onderdoorgang

Herdenkingslaan - Leiekaai
Provincie Oost-Vlaanderen, Stad Gent

gent: vernieuwt

Studies Stabiliteit :
Arch & Teco Engineering - B.CEC nv
projectleider _ Roel Synnave
Coupure Links 55, B-9000 Gent
tel _ 00 32 9 296 00 64 fax _ 00 32 9 296 00 69
BTW BE 0444.463.304 - RPR Gent

Studies Architectuur :
Arch & Teco Architecture and Planning bv ovv cvba
projectleider _
Coupure Links 55, B-9000 Gent
tel _ 00 32 9 296 00 62 fax _ 00 32 9 296 00 69
BTW BE 0811.822.197 - RPR Gent

Studies Uitrustingstechnieken :
Arch & Teco Engineering - T.E.E.nv
projectleider _
Coupure Links 55, B-9000 Gent
tel _ 00 32 9 296 00 67 fax _ 00 32 9 296 00 69
BTW BE 0434.808.141 - RPR Gent

Studies Weg- en Infrastructuurwerken :
Arch & Teco Engineering - Asset nv
projectleider _
Wiedauwkaai 51, B-9000 Gent
tel _ 00 32 9 253 56 84 fax _ 00 32 9 253 90 52
BTW BE 0427.396.648 - RPR Gent

Aannemer :

Veiligheidscoördinatie_ontwerp en uitvoering :
V.E.T.O. & Partners nv
projectleider_
Houtemstraat 25, B-9860 Oosterzele
tel_00 32 9 362 04 40 fax_ 00 32 9 363 09 36

Onduidelijkheden, onvolledigheden, onverenigbaarheden, tegenstrijdigheden op en tussen de documenten opgesteld door de studiebureaus, de andere voorschriften, de richtlijnen van de fabrikant en de regels der kunst dienen opgemerkt en gemeld aan de studiebureaus en de opdrachtgever. Alle documenten, maten, passen en hoeveelheden dienen gecontroleerd vooraf en tijdens de werken.

ontwerpfase
VOORONTWERP

datum	19/09/2016
schaal	1:50
oppervlakte	0.49 m²

plannummer

dossiernummer studiebureaus

SBS 2 VO 00 BK 006 B 3161

DWARSDOORSNEDEN

Arch&Teco Engineering

LEGENDE LIJNEN

- Rand circulatiezone
- Rand van de rijbaan
- Verhoogde BS/kantstrook vd wegbaan
- Overgang verharding (hard–hard)
- Rand verharding(hard–zacht)
- Binnenkant straatgoot
- Overbrugging
- Afsluiting
- Haag
- Schoorsteen
- Sokkel
- Kopmuur/keermuur
- Bovenkant onverhard talud
- Onderkant onverhard talud
- Wegmarkering
- Gebouw
- Trap
- Nutskast
- Inspectieput

LEGENDE PUNTEN

- Keldergat met zijde <2m
- Paal algemeen
- Paal verlichting
- Verkeersteken
- Signalisatie wegwijzer
- Signalisatie plaatsnaam
- Straatkap gas
- Straatkap water
- Nutskast
- Waterslikker rijweg
- Brandkraan ondergronds
- Beton
- Klinkers
- Betontegels
- Gras
- Deksel inspectieput rond
- Asfalt
- Huisaansluitput divers
- Boom hoge stam >1.5m
- Gebouw dorpelpeil garage
- Waterpeil
- Dorpel gebouw
- Hoogtepunt as van de weg
- Hoogtepeil

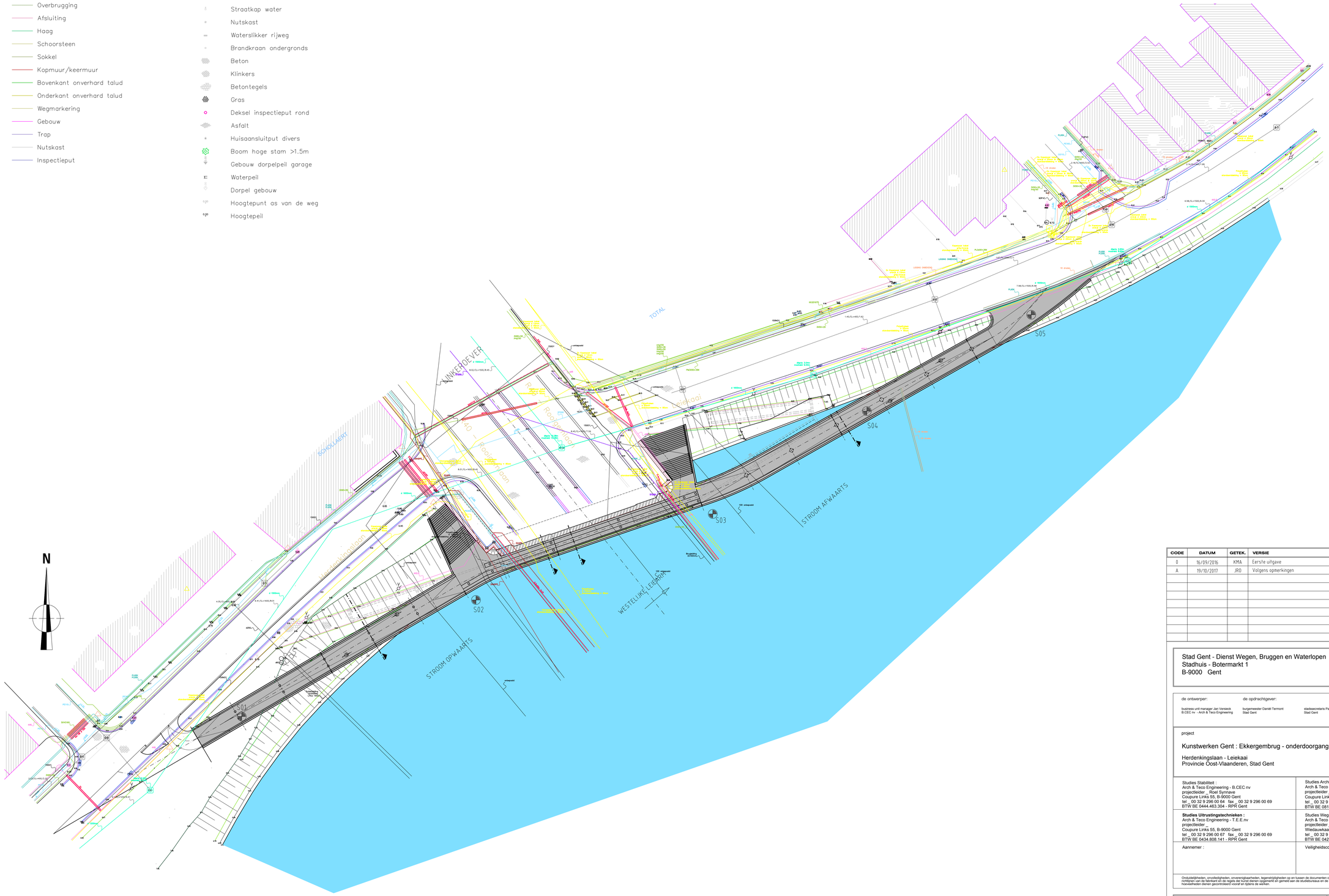

CODE	DATUM	GETEK.	VERSIE
0	16/09/2016	KMA	Eerste uitgave
A	19/10/2017	JRO	Volgens opmerkingen

Stad Gent - Dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen
Stadhuis - Botermarkt 1
B-9000 Gent

de ontwerper:
business unit manager Jan Verseck
B.CEC nv - Arch & Teco Engineering

de opdrachtgever:
burgemeester Daniël Termont
Stad Gent

stadssecretaris Paul Teerlinck
Stad Gent

directeur-manager Dirk De Baets
Dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen

project

Kunstwerken Gent : Ekkergembrug - onderdoorgang

Herdenkingslaan - Leiekaai
Provincie Oost-Vlaanderen, Stad Gent

gent: vernieuwt

Studies Stabiliteit :
Arch & Teco Engineering - B.CEC nv
projectleider _ Roel Synnave
Coupure Links 55, B-9000 Gent
tel _ 00 32 9 296 00 64 fax _ 00 32 9 296 00 69
BTW BE 0444.463.304 - RPR Gent

Studies Architectuur :
Arch & Teco Architecture and Planning bv ovv cvba
projectleider _
Coupure Links 55, B-9000 Gent
tel _ 00 32 9 296 00 62 fax _ 00 32 9 296 00 69
BTW BE 0811.622.197 - RPR Gent

Studies Uitrustingstechnieken :
Arch & Teco Engineering - T.E.E.nv
projectleider _
Coupure Links 55, B-9000 Gent
tel _ 00 32 9 296 00 67 fax _ 00 32 9 296 00 69
BTW BE 0434.808.141 - RPR Gent

Studies Weg- en Infrastructuurwerken :
Arch & Teco Engineering - Asset nv
projectleider _
Wiedauwkaai 51, B-9000 Gent
tel _ 00 32 9 253 56 84 fax _ 00 32 9 253 90 52
BTW BE 0427.396.648 - RPR Gent

Aannemer :

Veiligheidscoördinatie_ontwerp en uitvoering :

Onduidelijkheden, onvolledigheden, onvereenigbaarheden, tegenstrijdigheden op en tussen de documenten opgesteld door de studiebureaus, de andere voorschriften, de richtlijnen van de fabrikant en de regels der kunst dienen opgemerkt en gemeld aan de studiebureaus en de opdrachtgever. Alle documenten, maten, passen en hoeveelheden dienen gecontroleerd vooraf en tijdens de werken.

ontwerpfase
VOORONTWERP

datum	19/09/2016
schaal	1:200
oppervlakte	0.86 m²

plannummer: SBS 2 VO 00 BK 007 A

dossiernummer studiebureaus: 3161

ONTWORPEN TOESTAND +
NUTSLEIDINGEN

Arch&Teco Engineering

DWARSDOORSNEDES BESTAANDE TOESTAND

DOORSNEDE 1-1

Schaal: 1/50

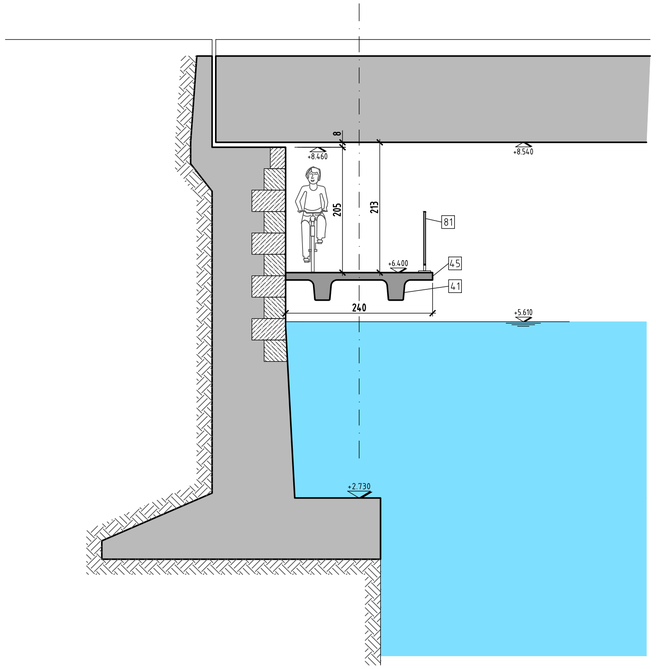

LEGENDE

17	= trap
21	= fundering
23	= zool
41	= hoofdligger
45	= brugdekplaat
81	= leuning

DOORSNEDE 2-2

Schaal: 1/50

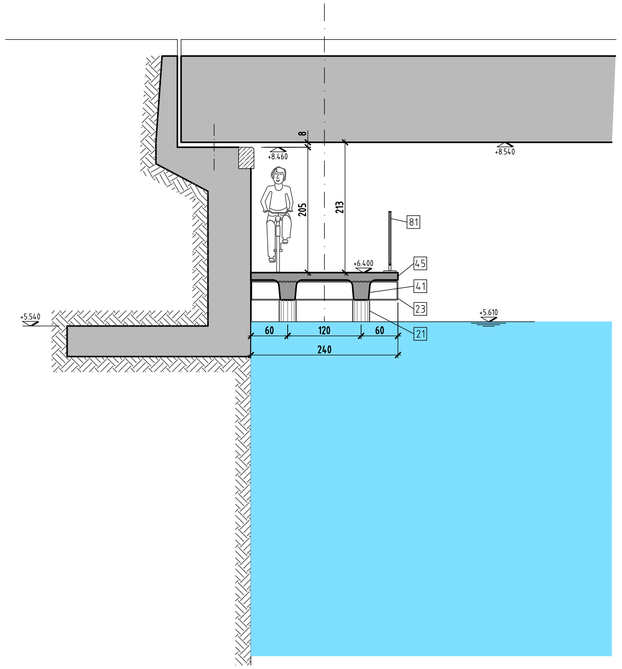

Stad Gent - Dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen
Stadhuis - Botermarkt 1
B-9000 Gent

de ontwerper:

business unit manager Jan Versieck
B.CEC nv - Arch & Teco Engineering

de opdrachtgever:

burgemeester Daniël Termont
Stad Gent

stadssecretaris Paul Teerlinck
Stad Gent

directeur-manager Dirk De Baets
Dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen

project

Kunstwerken Gent : Ekkergembrug - onderdoorgang

Herdenkingslaan - Leiekaai
Provincie Oost-Vlaanderen, Stad Gent

gent: vernieuwt

Studies Stabiliteit :
Arch & Teco Engineering - B.CEC nv
projectleider _ Roel Synnave
Coupure Links 55, B-9000 Gent
tel _ 00 32 9 296 00 64 fax _ 00 32 9 296 00 69
BTW BE 0444.463.304 - RPR Gent

Studies Architectuur :
Arch & Teco Architecture and Planning bv ovv cvba
projectleider _
Coupure Links 55, B-9000 Gent
tel _ 00 32 9 296 00 62 fax _ 00 32 9 296 00 69
BTW BE 0811.822.197 - RPR Gent

Studies Uitrustingstechnieken :
Arch & Teco Engineering - T.E.E.nv
projectleider _
Coupure Links 55, B-9000 Gent
tel _ 00 32 9 296 00 67 fax _ 00 32 9 296 00 69
BTW BE 0434.808.141 - RPR Gent

Studies Weg- en Infrastructuurwerken :
Arch & Teco Engineering - Asset nv
projectleider _
Wiedauwkaai 51, B-9000 Gent
tel _ 00 32 9 253 56 84 fax _ 00 32 9 253 90 52
BTW BE 0427.396.648 - RPR Gent

Aannemer :

Veiligheidscoördinatie_ontwerp en uitvoering :

Onduidelijkheden, onvolledigheden, onverenigbaarheden, tegenstrijdigheden op en tussen de documenten opgesteld door de studiebureaus, de andere voorschriften, de richtlijnen van de fabrikant en de regels der kunst dienen opgemerkt en gemeld aan de studiebureaus en de opdrachtgever. Alle documenten, maten, passen en hoeveelheden dienen gecontroleerd vooraf en tijdens de werken.

ontwerpfase
VOORONTWERP

datum	21/10/2016
schaal	1:50
oppervlakte	0.49 m²

plannummer

SBS	2	VO	00	BK	008	0	3161

dossiernummer studiebureaus

DWARSDOORSNEDEN
BESTAANDE TOESTAND

Arch&Teco Engineering

ONTWORPEN TOESTAND

Schaal: 1/200

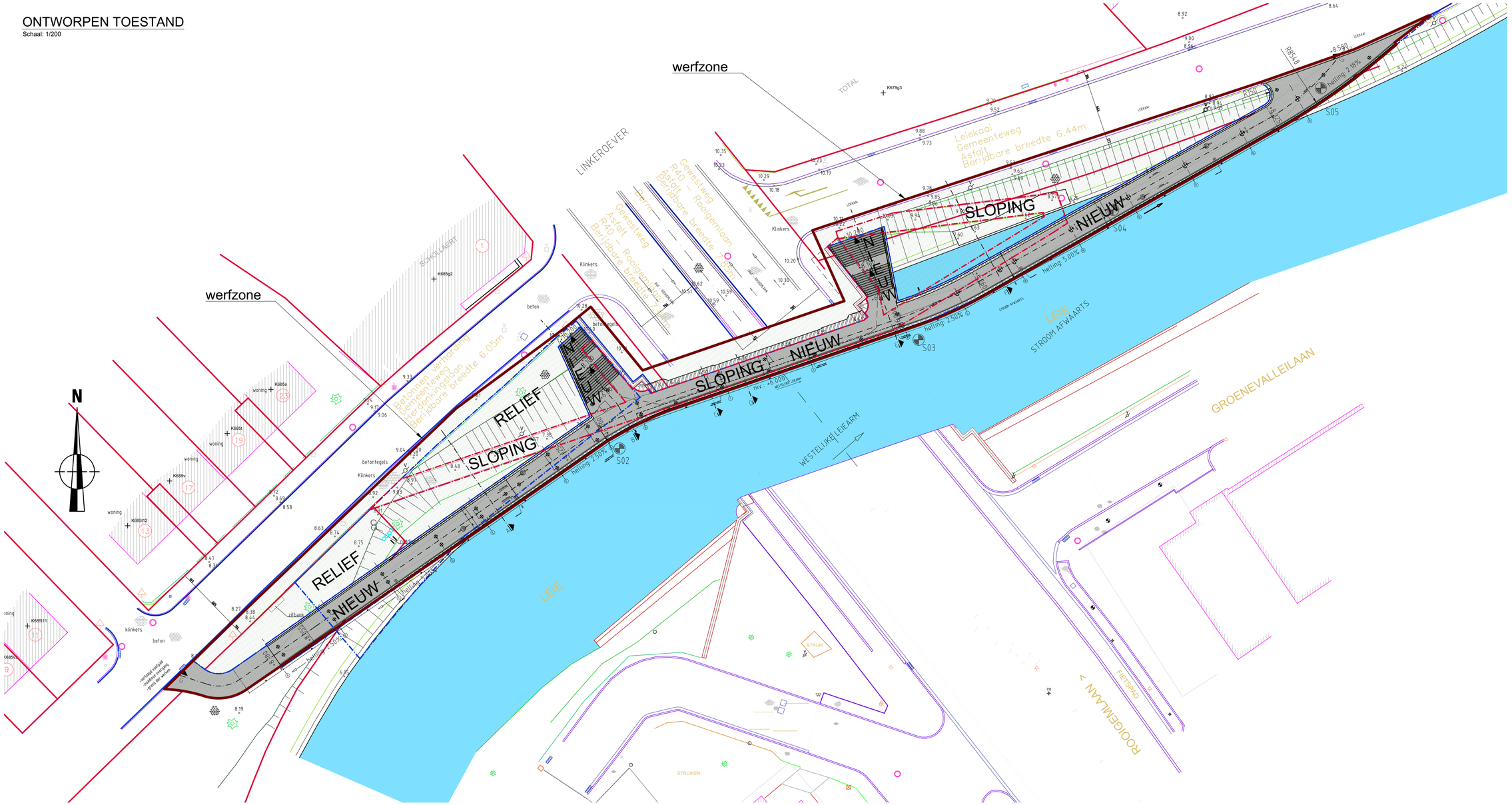

Werfinrichtingsplan 1: 200

Lengtematen en breedtematen zijn uitgedrukt in centimeter.
Alle hoogtepunten zijn weergegeven in mTAW.

0 10.0 m 20 m

ONTWORPEN TOESTAND

Schaal: 1/200

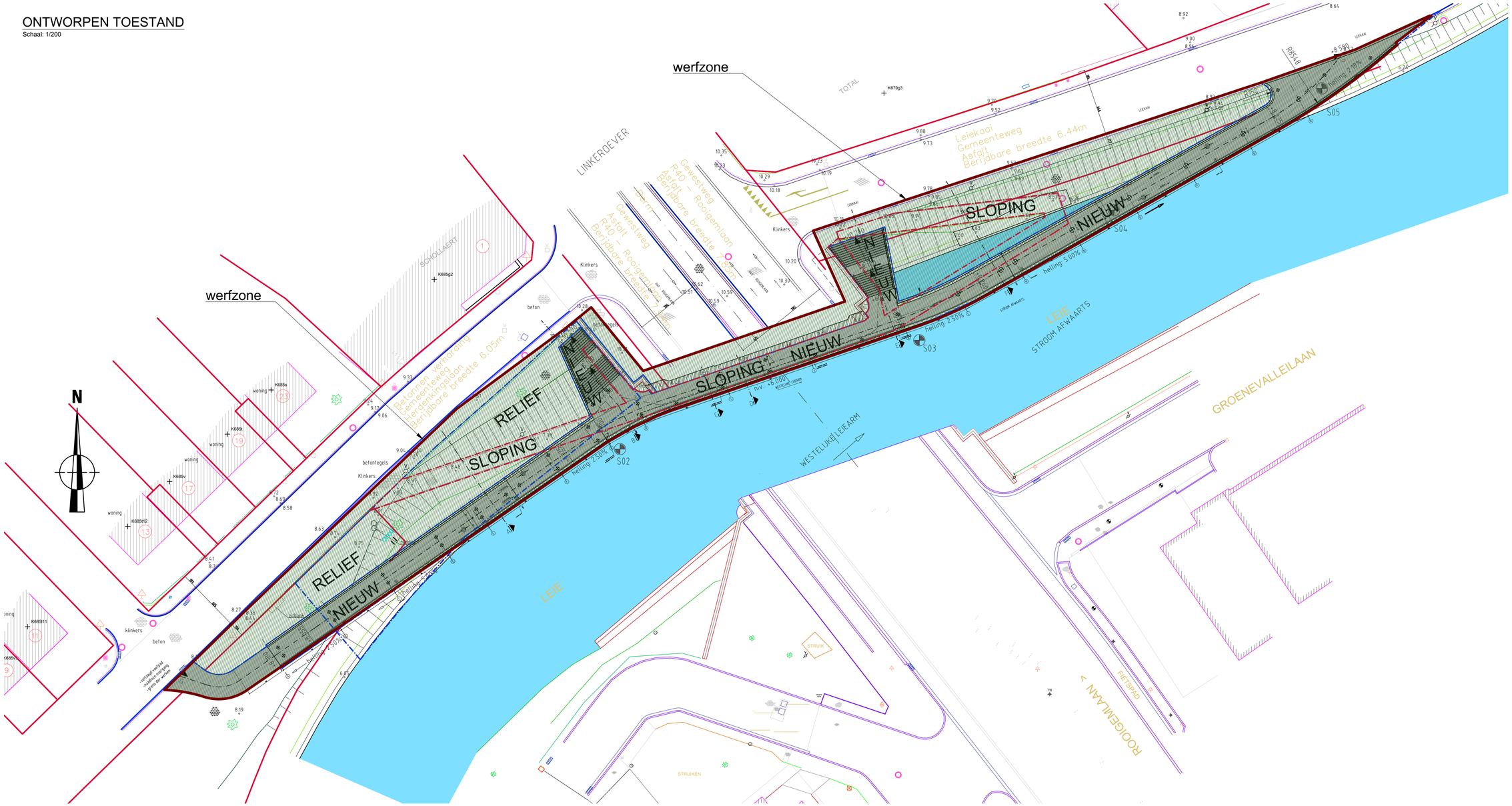

Werfinrichtingsplan 1: 200

Lengtematen en breedtematen zijn uitgedrukt in centimeter.
Alle hoogtepunten zijn weergegeven in mTAW.

0 10.0 m 20 m

3.6. Archeologisch potentieel

3.6.1. Methode en onderzoeksvragen

Het archeologisch potentieel drukt een verwachting uit ten aanzien van voorkomen, aard, gaafheid en conservering van de archeologische resten in de ondergrond van de planlocatie. Het archeologisch potentieel is gebaseerd op vier variabelen: fysisch-geografische situatie, bekende archeologische vindplaatsen, archeologische indicatoren en verstoringshistoriek. **Telkens werden de relevante bronnen weerhouden en opgenomen.**

Hierbij werden een aantal onderzoeksvragen opgelijst betreffende de projectlocatie:

- Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?
- Welke gebruiksevolutie kende het terrein en wat was de impact ervan op eventuele archeologische sites?
- Wat is de impact van de geplande werken?
- Is het nodig andere vormen van vooronderzoek in te schakelen om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden?

3.6.2. Fysisch geografische situatie

Geologische, geomorfologische en bodemkundige data informeren over de genese van het landschap in het plangebied, de bodemopbouw en de ligging en de stratigrafische positie van sedimenten waarin archeologische fenomenen kunnen voorkomen. Een aantal (prehistorische) vindplaatstypen kunnen bovendien uitgesproken gekoppeld worden aan specifiek aanwijsbare landschapsvormen. De aardkundige data laten ook toe om een verwachting te formuleren ten aanzien van de verschijningsvorm, d.i. de conserveringsgraad van het archeologische erfgoed.

Het projectgebied Onderdoorgang Ekkergembrug wordt gekenmerkt door de ligging op de westelijke Leiearm net buiten de Gentse 14de-eeuwse omwalling. Hierdoor heeft het bureau-onderzoek zich toegespitst op de landschappelijke opbouw en het landgebruik van het gebied. Daarvoor wordt bijzondere aandacht besteed aan de relevante ecologische en aardkundige gegevens en bronnen. **Telkens werden de relevante bronnen weerhouden en opgenomen.**

Volgend kaartmateriaal werd geconsulteerd t.b.v. de aardkundige analyse van de projectlocatie:

- Tertiair geologische kaart van Vlaanderen
- Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Bodemkaart
- Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen
- Hydrografische kaart van Vlaanderen
- Bodemerosiekaart
- Bodemgebruikskaart

3.6.3. Bekende archeologische vindplaatsen

Dit wijst op vindplaatsen waar de fysieke neerslag van menselijke activiteiten uit het verleden reeds werd vastgesteld en gedocumenteerd. Om een overzicht te krijgen van de bekende archeologische vindplaatsen binnen het projectgebied werd de Centrale Archeologische Inventaris van Agentschap Onroerend Erfgoed geraadpleegd evenals diverse wetenschappelijke literatuur; bestaande uit

voornamelijk door Stadsarcheologie Gent opgebouwde en bestudeerde archeologische ensembles en bewaard in De Zwarte Doos. Dit werd aangevuld met het raadplegen van de Inventaris Onroerend Erfgoed (erfgoedobjecten), de Inventaris van de beschermde archeologische sites en de Inventaris van de beschermde monumenten, landschappen en stadsgezichten; evenals de Inventaris van de walsites (de door Stadsarcheologie Gent opgemaakte en bijgehouden inventaris van alle op cartografie voorkomende sites met walgracht op grondgebied Gent). **Telkens werden de relevante bronnen weerhouden en opgenomen.**

3.6.4. Archeologische indicatoren

Archeologische indicatoren omvatten diverse datacategorieën waaronder ook historisch-cartografische, iconografische data en fotocollecties. Omdat het projectgebied zich situeert net buiten de voormalige 14de-eeuwse en latere stadsomwallingen werd aandacht besteed aan het onderzoek van archieven en eventueel eerder uitgevoerd onderzoek naar de historische bebouwing of landschapsgebruik. Om bij deze casus inzicht te verwerven over de archeologische indicatoren in het plangebied werd onderstaand historisch kaartmateriaal geanalyseerd. **Telkens werden de relevante bronnen weerhouden en opgenomen.**

> Panorama op Gent, 1534
> Kaart van Jacob van Deventer, midden 16de eeuw
> Kaart van Braun en Hogenberg, 1572
> Kaart van Horenbault, 1619
> Kaart van Hondius, 1641
> Kaart van Ferraris, 1771-1777
> Kaart van G. Goethals, 1796
> Atlas der Buurtwegen, 1843-1845
> Primitief kadaster, ca. 1830
> Popp Kadasterkaarten, 1842-1879
> Kaart van P. en L. Gérard (1855)
> Kaart van Gevaert en Van Impe (1878)
> Plattegrond van Gent door Compijn & Soenen (1912)
> Luchtfoto, 2015

3.6.5. Verstoringshistoriek

De verstoringsgraad van de planlocatie bepaalt in belangrijke mate de gaafheid en bewaringsgraad van het archeologische bodemarchief. Om een correcte inschatting van de verstoring van de bodem te kunnen maken, kunnen allerhande bronnen van pas komen. Zo kunnen verslagen van bodemonderzoeken of informatie uit de aardwetenschappelijke kaarten een grote rol spelen bij het correct inschatten van de aanwezigheid en van de bewaringstoestand van de archeologische resten. Om een correcte inschatting hiervan te maken werd gebruik gemaakt van volgende bronnen:

> Kadasterkaart
> Topografische kaart (1981)
> Orthogonale luchtfoto
> Ontwerpplannen

Telkens werden de relevante bronnen weerhouden en opgenomen.

3.7. Verantwoording nota met beperkte samenstelling met doorslaggevend aspect

Voor het project Onderdoorgang Ekkergembrug werd **opnieuw** geopteerd om een archeologienota op te maken met een beperkte samenstelling. Deze beslissing werd genomen na een duidelijk afwegen van de mogelijke erfgoedwaarde. Alle gegevens werden ruimtelijk en inhoudelijk met elkaar geconfronteerd en ook in relatie tot de geplande werken afgewogen. Het resultaat hiervan is de keuze voor een archeologienota met beperkte samenstelling.

De drie vooropgestelde criteria werden duidelijk afgewogen:

1. er is met hoge waarschijnlijkheid geen archeologisch erfgoed (meer) aanwezig
2. de werken waarvoor een vergunning moet worden aangevraagd, hebben met hoge waarschijnlijkheid geen impact op het eventueel aanwezige archeologisch erfgoed
3. een archeologisch onderzoek op de betrokken terreinen in kwestie zal niet met hoge waarschijnlijkheid leiden tot kenniswinst.

Na afweging van alle gekende gegevens zoals onderzocht onder het punt 2.3.6 Archeologisch potentieel, kunnen we argumenteren dat de volgende vooropgestelde criteria aangehaald kunnen worden.

> Geen kenniswinst:

Het is duidelijk dat de voorziene ingreep van voornamelijk het slopen van de bestaande hellingen, het aanleggen van nieuwe toegangshellingen en de aanpassing van de trapconstructies, aansluitend op de bestaande verstoringsgraad van de aanwezige taluds en onderdoorgang, er zonder twijfel toe leidt dat een archeologisch onderzoek voorafgaand aan de vooropgestelde ingrepen GEEN kenniswinst zou opleveren.

3.8. Datering en interpretatie van onderzochte gebied

Het projectgebied wordt gekenmerkt door zijn ligging net buiten de oude stadsvesten.

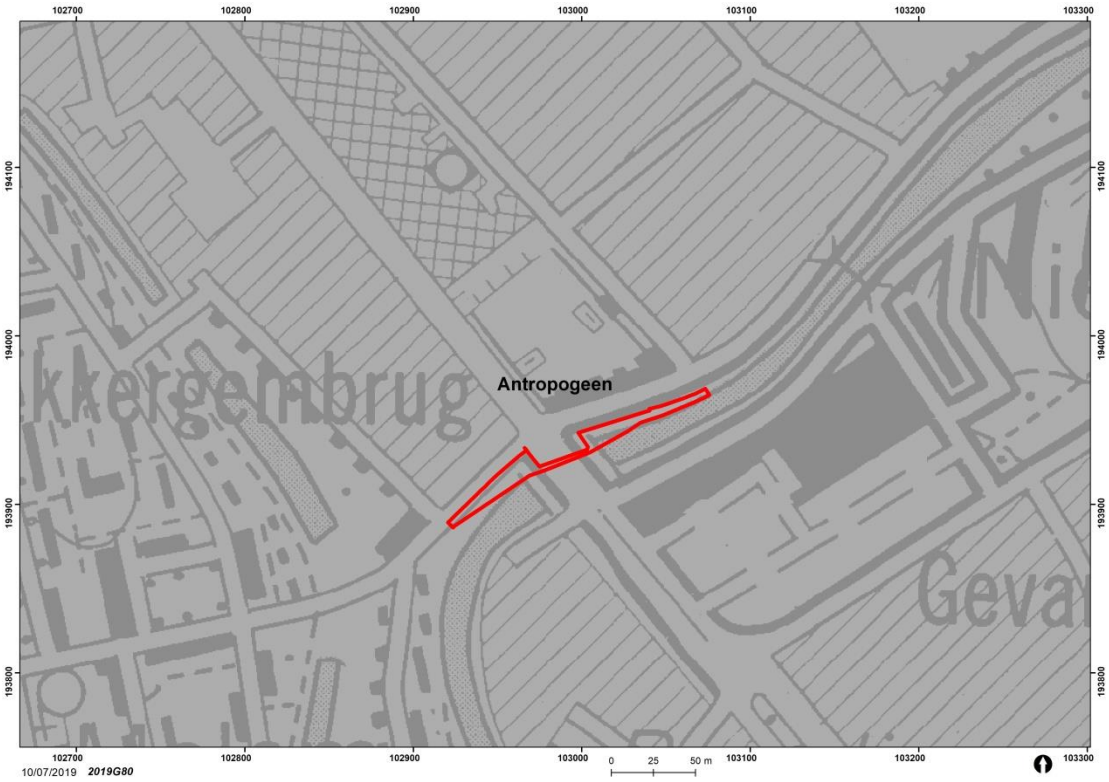

Figuur 5: De projectzone is ingekleurd als Antropogeen (door ingrijpen van de mens gewijzigd of vernietigd bodemprofiel) (AGIV)

Bij de eind 13de-eeuwse stadsuitbreiding situeerde het projectgebied zich net buiten de stadsomwalling. Voor de vestgracht kon men de aanwezige Leiearm benutten en aanpassen. In de 15de eeuw stond er een stadsmuur met torens over een lengte van 800 m tussen de Brugse Poort en Einde Were[1]. Tijdens de Gentse Calvinistische republiek werd deze omwalling van stevige wallen voorzien met bastions en brede grachten. Op het einde van de 18de eeuw werden de vesten ontmanteld en een promenade aangelegd (de huidige Nieuwe Wandeling en Begijnhoflaan). In 1753 werd de Coupure gegraven. Dit gaf het startsein voor de industrialisatie van de wijk. Voornamelijk de gebouwen van vlasgigant La Lys moeten worden gesitueerd over het volledige Groene Valleipark (van Jan Van Hembysebolwerk tot Einde Were) en dit tot 1970.

[1] DEVRIESE, L., GELAUDE, F. & STEURBAUT, P., *Nieuwewandeling,* in: *Archeologisch onderzoek in Gent 2015,* (*Stadsarcheologie. Bodem en Monument in Gent,* reeks 2 nr. 7), Gent, 2015, p. 60-69.

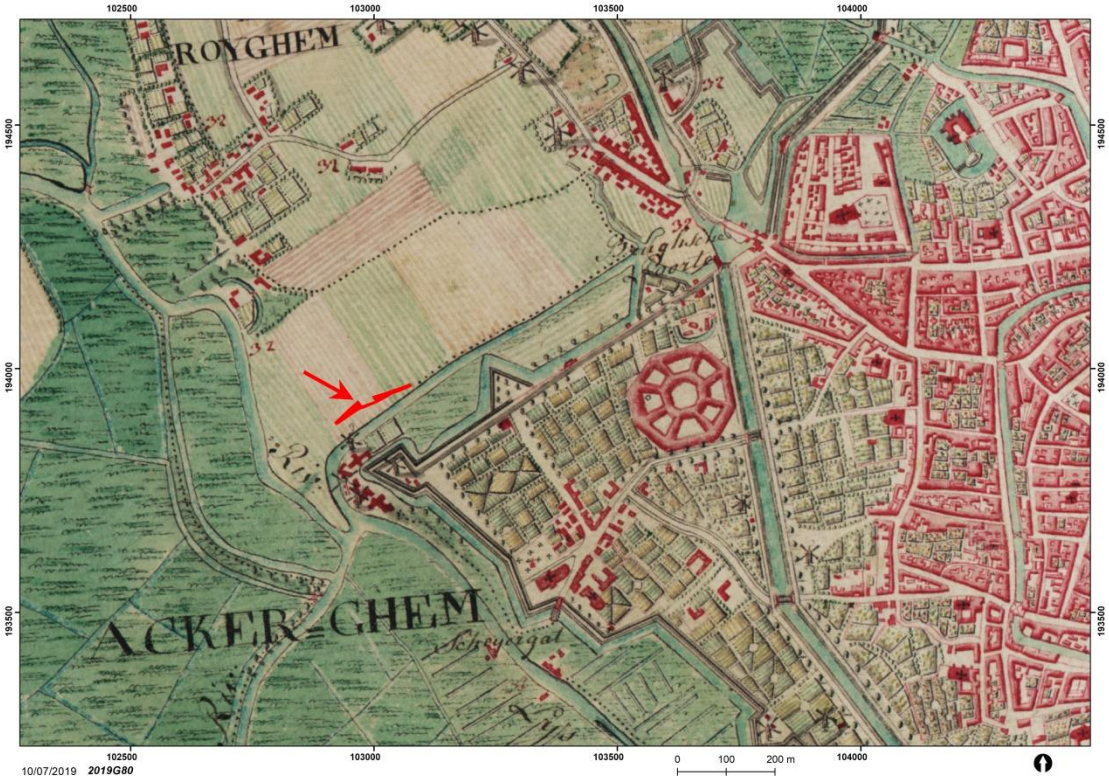

Figuur 6: Detail uit de Kaart van Ferraris (1771-1778), Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden en het Prinsbisdom Luik, met aanduiding van de zone (Koninklijke Bibliotheek van België)

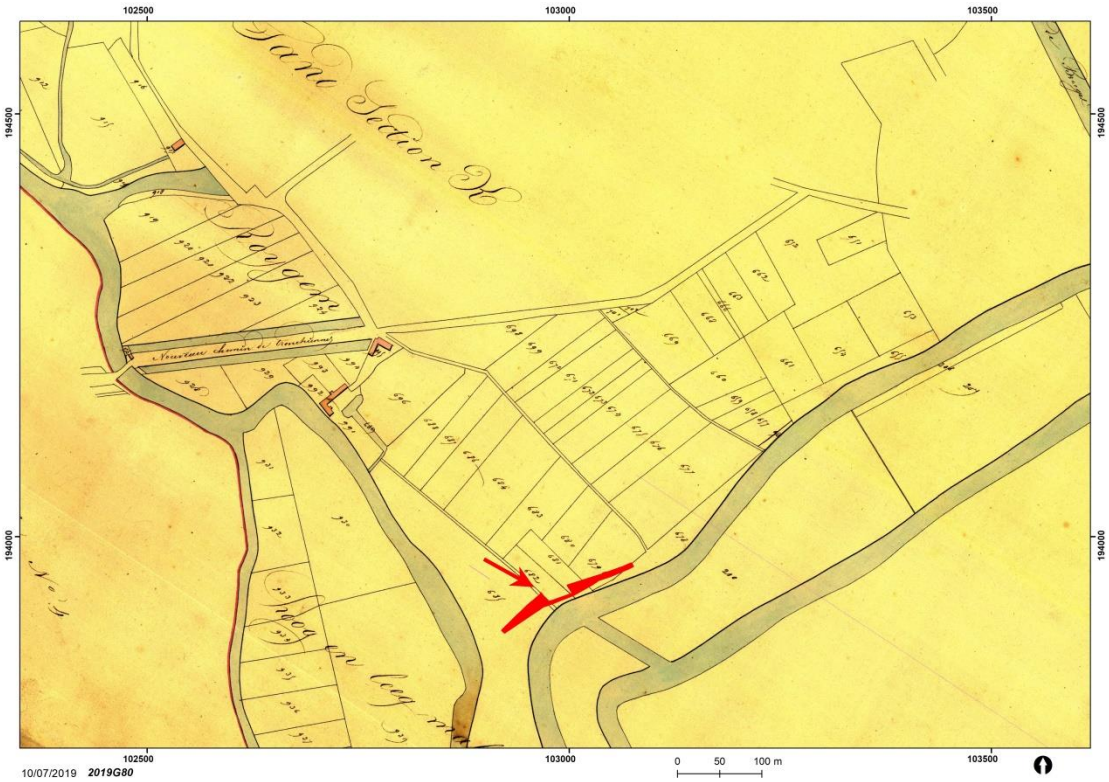

Figuur 7: Het projectgebied geprojecteerd op het Primitief Kadaster, 1834 (Universiteitsbibliotheek, Gent)

De CAI maakt in de nabije omgeving melding van locaties 333557, 33576 en 33575, restanten van de hoger besproken laatmiddeleeuwse en 16de-eeuwse omwalling.

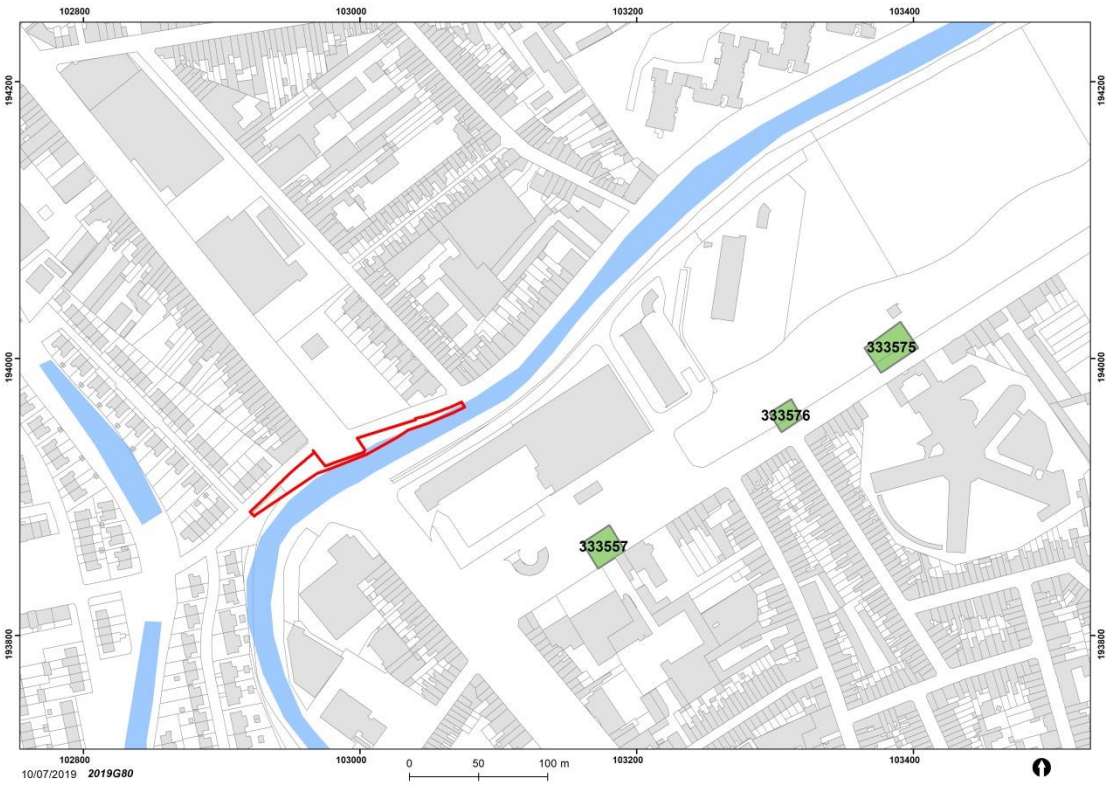

Figuur 8: De op de CAI aangeduide archeologische relicten (Stad Gent, De Zwarte Doos, Stadsarcheologie)

3.9. Gemotiveerde verwachting

De projectzone is gelokaliseerd net buiten de oude stadsvesten. Voornamelijk de 16de-17de-eeuwse transformaties zijn, ondanks ze nu vergeten zijn, nog beeldbepalend. De locatie van het projectgebied doen vermoeden dat het aansnijden van eventuele archeologische sporen quasi nihil is, **zoals de inkleuring als GGA-zone ook bevestigt**. Algemeen kunnen we stellen dat er op archeologisch vlak geen verwachtingen zijn.

De aanwezige brug en talud ter hoogte van de bestaande onderdoorgang Ekkergembrug, inclusief de trappenpartijen, doen vermoeden dat er geen archeologisch erfgoed kan worden verwacht. Deze informatie gekoppeld aan het feit dat de verstoringsimpact de heraanleg van een onderdoorgang voor fietsers en voetgangers betreft onder de bestaande Ekkergembrug, inclusief de vernieuwing en de verbreding van de trappartijen, zorgt ervoor dat de kans op archeologische aanwezige sporen quasi nihil is. Algemeen kunnen we stellen dat er op archeologisch vlak weinig verwachtingen zijn.

3.10. Gemotiveerd advies voor maatregelen

Het projectgebied bestaat in hoofdzaak uit de heraanleg van een onderdoorgang voor fietsers en voetgangers onder de Ekkergembrug en een aanpassing van de trapconstructies. De totaliteit van het projectgebied beslaat 1237 m² dat integraal zal aangepakt worden.

De geplande verstoringen in de ondergrond bestaan uit het verwijderen van de bestaande onderdoorgang, de aanleg van een helling kant Leiekaai en kant Herdenkingslaan en het opbreken en heraanleggen van de bestaande trappartijen.

Zowel uit de bodemkundige data, het historisch kaartmateriaal, de gekende sites via inventarissen **als uit de inkleuring als GGA-gebied** kan geconcludeerd worden dat door de huidige verstoringsgraad door de aanleg van de bestaande onderdoorgang en trappartijen en de profilering van de talud, de kans tot het aansnijden van archeologisch potentieel quasi nihil is. Dit in combinatie met de geplande ingrepen, namelijk de heraanleg van een onderdoorgang voor de Ekkergembrug en de trappartijen, is duidelijk dat de vooropgestelde ingrepen, indien voorafgegaan door een archeologisch onderzoek, GEEN kenniswinst zouden opleveren.

Hierdoor is voldaan aan verschillende van de mogelijke doorslaggevende aspecten die het mogelijk maken om een archeologienota met beperkte samenstelling op te stellen waarbij geen verdere maatregelen nodig zijn.

4. Relevante bibliografie

DEVRIESE, L., GELAUDE, F. & STEURBAUT, P., *Nieuwewandeling*, in: *Archeologisch onderzoek in Gent 2015*, (*Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, reeks 2 nr. 7), Gent, 2015, p. 60-69.

LALEMAN, M.C. (dir.), *Kleurrijk – Wynantz & Gent omstreeks 1820*, Gent, 2015.

GELAUDE, F., *Gent. Einde Were*, (*Erfgoedmemo* nr. 87), Gent, 2018.

www.onroerenderfgoed.be

www.dov.vlaanderen.be

http://geovlaanderen.gisvlaanderen.be/geo-vlaanderen/cai/

Thesaurus

Archeologie: Het bestuderen van overblijfselen en voorwerpen of een ander spoor van menselijk bestaan in het verleden, alsook de bestaansomgeving van de mens, waarvan het behoud en de bestudering bijdragen tot het reconstrueren van de bestaansgeschiedenis van de mensheid en haar relatie tot de natuurlijke omgeving en ten aanzien waarvan opgravingen, ontdekkingen en andere methoden van onderzoek betreffende de mensheid en haar omgeving betekenisvolle bronnen van informatie zijn.

Archeologienota: Document, opgemaakt op basis van een archeologisch vooronderzoek, met administratieve gegevens, een verslag over de resultaten van het onderzoek, een voorstel van beslissing en een plan van aanpak voor de maatregelen die daaruit volgen.

Archeologisch onderzoek: Het gebruik van technieken en methoden waarmee archeologische sites, archeologische zones of delen ervan worden opgespoord en onderzocht met inbegrip van archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen.

Bodem: Het bovenste deel van de aardkorst waarin planten kunnen wortelen, samengesteld uit minerale deeltjes en organisch materiaal, inclusief levende organismen. Een bodem ontstaat uit de verweringsproducten van lokale gesteenten of uit afgezette, losse sedimenten.

Bodemstructuur: aggregatietoestand van organische en minerale deeltjes in een sediment tot grotere aggregaten, bepaald door de soort en intensiteit van de onderlinge verbindingen.

Bureauonderzoek: Bureauonderzoek is het verwerven van informatie, aan de hand van bestaande bronnen, over bekende of verwachte bouwkundige of archeologische waarden binnen een onderzoeksgebied, omvattende de aan- of afwezigheid, de aard en de omvang, de datering, gaafheid en conservering en de relatieve kwaliteit ervan.

Centrale Archeologische Inventaris: Databank die archeologische vondstlocaties en indicatoren daartoe in het Vlaams Gewest in kaart brengt en de beschikbare informatie bundelt (afkorting: CAI).

Historische studie: Historische studie is de studie van historische bronnen, zoals documenten en historisch kaartmateriaal. Bepaalde relicten kunnen in historische bronnen reeds vermeld zijn en op oude kaarten weergegeven zijn. Dit geeft interessante bijkomende informatie omtrent de vondsten en de bewaringstoestand in die periode.

Kaaimuren: Een kaaimuur is een muur tot bekleding, bevestiging en bescherming van de walkanten van waterlopen, havens en sluiswerken.

Stadsomwallingen: Een stadsomwalling is het geheel van verdedigingswerken rondom een stad, nl. grachten, wallen, muren, torens, enz..., bedoeld om de stad te beschermen tegen invallen van buitenaf. Tijdens de eerste stadsontwikkelingen bestonden deze stadsomwallingen uit aarden wallen, later werden deze wallen vervangen door stenen muren.

Wallen (morfologische elementen): Een wal (morfologisch element) is een aarden ophoging die (eventueel met begeleidende gracht) de omsluiting vormt van een structuur en verder niet functioneel te duiden is.